

Podjetja zelo težko sama določijo boniteto drugih

Terjatve pomenijo večino premoženja pri večini gospodarskih subjektov. Zato je treba v okviru obvladovanja tveganj veliko pozornosti nameniti obvladovanju neplačil terjatev. In kot velja na splošno, velja tudi na tem področju pravilo, da je preventiva najbolj učinkovita. Pri obvladovanju je najpomembnejša natančna in pravočasna informacija.

Če poslujemo, moramo dobro vedeti, s kom poslujemo, zato je vedno utemeljeno vprašanje, ali je morebitni partner finančno zanesljiv ali tvegan. Še pred sklenitvijo posla moramo pridobiti odgovore na številna vprašanja o njegovem položaju v poslovno-finančnem okolju. Danes je v obilici različnih podatkovnih baz na spletu mogoče pridobiti vrsto podatkov o posameznem poslovnem subjektu.

»Vendar so ti podatki raztreseni, različno organizirani in nesistematično predstavljeni. Tako uporabniku, ki želi presoditi boniteto določenega subjekta, ne ponujajo celostnega pogleda na poslovno-finančni položaj posameznega subjekta,« pravi Dragica Razboršek, direktorica podjetja Prva bonitetna agencija. Podjetja lahko prek javno dostopnih podatkov preverijo boniteto morebitnih partnerjev, vendar lahko tveganja ustrezno presodijo le, če imajo ustrezna strokovna znanja. Kar pa ni dovolj. Za kakovostno presojo poslovnih subjektov je treba dolgo zbirati, preverjati in organizirati podatkovne osnove.

Informacija na enem mestu

»Poleg vsega se pomembne spremembe in glavni dogodki pri podjetjih, kot so blokade ali zaprtja plačilnih računov, neporavnavanje davčnih obveznosti, spremembe vodstva in nastopi domneve insolventnosti, dogajajo vsak dan, zato sproten in kakovosten nadzor nad vsemi temi dejavniki tveganja zahteva veliko zavzetosti kadrov, časa in s tem denarja,« pravi Razborškova in dodaja, da je bolje, da se podjetje ukvarja z osnovno dejavnostjo.

Na trgu je veliko kakovostnih orodij za ocenjevanje bonitete poslovnih subjektov. Njihova glavna prednost je, da so informacije s številnih področij zbrane na enem mestu, na podlagi teh pa je hkrati dana enotna ocena tveganja poslovanja z izbranim subjektom. Tako dana informacija v obliki enotne ocene tveganja (od 1 najslabše do 10 najboljše) tudi za manj poučenega uporabnika pomeni zanesljivo informacijo o stranki, s katero namerava sodelovati. »Kakovostno bonitetno orodje daje informacije sistematično in urejeno. S tem so informacije hitro dostopne, razpoznavne po pomembnosti in razumljive,« razloži Dragica Razboršek in opozarja, da te podatke spremljajo še obsežne baze za natančnejše analize zahtevnejših uporabnikov.

Bonitete je mogoče dobiti tudi po naročilu

Pri uporabi kakovostnega bonitetnega orodja mora imeti uporabnik dnevni dostop do pomembnih sprememb, ki so objavljene v javnih registrih transakcijskih računov,

blokad, davčnih dolgov in podobnem. Le tako se lahko uspešno pripravi na sodelovanje z morebitnimi poslovnimi partnerji, seveda pa se lahko odloči, s katerimi bo sodeloval in s katerimi ne. »Podjetja, še posebno mala in srednja, lahko le redko kakovostno nadzorujejo in preverjajo druge poslovne subjekte ter s tem zmanjšajo tveganje neplačil in ustvarijo primerne podlage za učinkovito upravljanje terjatev,« je prepričana Razborškova.

Če v podjetju ocenijo, da imajo glede na naravo in obseg njihovih poslov in terjatev dovolj časa in strokovnega znanja, da lahko iz javno dostopnih baz podatkov sami dajo oceno finančnega položaja stranke in s tem oceno tveganja poslovanja, potem naj sami pristopajo k ocenjevanju bonitete morebitnih in zdajšnjih partnerjev. Sicer pa je pri tako pomembnem segmentu poslovanja najbolje uporabljati pripravljene rešitve v produktih, ki jih za ocenjevanje bonitet podjetij ponujajo bonitetne hiše. Pri teh so prav tako vedno na voljo tudi bonitetna poročila, ki jih lahko za svoje pomembnejše stranke podjetja pridobijo kadarkoli po naročilu.

Na kaj vse lahko odgovori boniteta

Na kaj vse lahko odgovori boniteta

Kakovostna bonitetna orodja dajejo uporabnikom tudi odgovore na številna vprašanja, ki si jih v stalnem pomanjkanju časa za kakovosten in sistematičen nadzor nad področjem tveganja morda niti ne postavijo. V Prvi bonitetni agenciji poudarjajo ta:

Ali stranka posluje brez računa? Ga ima ali nima v tujini?

Kakšne so njene plačilne navade?

Koliko terjatev je prijavila v stečajne postopke in prisilne poravnave ter koliko premoženja lahko izgubi zaradi tega?

Ali obstajajo zoper stranko pomembne tožbe? Kolikšne so njene potencialne obveznosti, ki jih v bilancah ne razkriva?

Ali stranka redno poravnava svoje davčne obveznosti? Če ne plačuje državi, ali bo plačevala nam?

Je javna bilanca stranke realna? Kaj je o njej zapisal revizor?

Je direktor edini, s katerim lahko podpišemo pogodbo? Ali jo sploh lahko podpišemo s prokuristom?

Je stranka morebiti pod domnevo insolventnosti?

Ali je stranka kljub pozitivnemu poslovanju prezadolžena?